

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO I SKUPU

z dnia 5 września 1963 r.

w sprawie wzoru umowy o wyprodukowanie i dostawę tytoniu oraz zasad i trybu oszacowania tytoniu odstępowanego przez plantatorów.

Na podstawie art. 1 ust. 6 oraz art. 2 ust. 2 dekretu z dnia 24 czerwca 1953 r. o uprawie tytoniu i wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 34, poz. 144) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się wzór umowy o wyprodukowanie i dostawę tytoniu w brzmieniu podanym w załączniku nr 1 do zarządzenia oraz szczegółowe warunki umowy o wyprodukowanie i dostawę tytoniu, określone w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 2. 1. Liście tytoniowe dostarczane do wytwórni tytoniu przemysłowego (zakładu przemysłu tytoniowego), zwanej dalej wytwórnią, przez plantatorów poddaje się zważeniu i oszacowaniu. Do oszacowania liści tytoniowych powołani są eksperci wyznaczeni przez dyrektora wytwórni i komisje szacunkowe.

2. Ekspersi i komisje szacunkowe klasyfikują i szacują dostarczone liście tytoniowe według obowiązującej taryfy wykupu tytoniu.

§ 3. Klasyfikacja i oszacowanie liści tytoniowych polega na:

- 1) podziale liści dostarczonych przez plantatorów na materiał użyteczny i nieużyteczny (tzw. nieużytek tytoniowy) z podaniem ciężaru materiału nieużytecznego według odmian tytoniu,
- 2) zakwalifikowaniu liści tytoniowych użytecznych według klas taryfy wykupowej z podaniem ciężaru liści osobno dla każdej odmiany i klasy o odrębnych cechach. Ciężar (waga) poszczególnych partii liści podlega zaokrągleniu do pełnych kilogramów: do 0,5 kg zaokrągla się w dół, a powyżej 0,5 kg w górę.
- 3) ustaleniu wysokości dodatków za ilość i termin dostawy oraz potrąceń według zasad ustalonych w obowiązującej taryfie wykupu tytoniu krajowego.

§ 4. 1. Klasyfikacja i oszacowanie oraz ważenie tytoniu odbywa się bezzwłocznie w obecności plantatora lub jego zastępcy. Za zastępcę plantatora uważa się osobę dostarczającą w imieniu plantatora liście tytoniowe i legitymującą się jego umową o wyprodukowanie i dostawę tytoniu.

2. Zgodę swoją na orzeczenie eksperta plantator lub jego zastępca potwierdza podpisem na przedstawionym mu orzeczeniu, którego wtórnik mu się doręcza.

3. Jeżeli plantator lub jego zastępca nie zgadza się z orzeczeniem eksperta, liście tytoniowe dostarczone przez plantatora poddaje się ponownej klasyfikacji i oszacowaniu przez komisję szacunkową.

4. Zakwestionowana partia tytoniu przez plantatora lub jego zastępcę powinna być odpowiednio zabezpieczona do czasu dokonania ponownej klasyfikacji i oszacowania przez komisję szacunkową.

§ 5. Komisja szacunkowa wymieniona w § 4 ust. 3 składa się z:

- 1) przewodniczącego wyznaczonego przez dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Tytoniowego,
- 2) jednego członka wybranego przez przewodniczącego komisji spośród ekspertów czynnych na danej stacji wykupu tytoniu,
- 3) jednego członka powołanego spośród plantatorów tytoniu

przez właściwy miejscowo oddział Związku Plantatorów Tytoniu.

§ 6. 1. Komisję szacunkową zwołuje na posiedzenie przewodniczący komisji na wniosek kierownika danej stacji wykupu tytoniu.

2. Jeżeli członek komisji szacunkowej wymieniony w § 5 pkt 3 nie zgłosi się na posiedzenie komisji lub odmawia w niej udziału, przewodniczący wybiera zastępcę spośród pięciu osób obecnych na miejscu, a przedstawionych przez plantatora, którego tytoni ma być przedmiotem ponownej klasyfikacji i oszacowania.

3. W posiedzeniu komisji nie może brać udziału ekspert, którego orzeczenie zostało zakwestionowane.

4. Orzeczenia komisji zapadają większością głosów i są ostateczne.

5. Komisja powinna dokonać ponownej klasyfikacji i oszacowania w ciągu pięciu dni, licząc od dnia, w którym plantator lub jego zastępca nie zgodził się z orzeczeniem eksperta.

6. Komisja szacunkowa w swej pracy jest niezależna i kieruje się wyłącznie przepisami i znajomością rzeczy.

§ 7. W lokalach, w których odbywa się odbiór, klasyfikacja i oszacowanie tytoniu, powinny być wywieszane w miejscach widocznych i dostępne dla plantatorów wzory liści tytoniowych wszystkich odmian i klas wykupywanych na danej stacji oraz obwieszczenie zawierające zasady kwalifikacji i ceny liści.

§ 8. Plantatorowi przysługuje prawo wycofania z oszacowania nadmiernie wilgotnego surowca, a także surowca zawierającego materiał nieużyteczny. Surowiec ten po wysuszeniu i usunięciu materiału nieużytecznego powinien być ponownie dostarczony do wykupu w terminie wyznaczonym przez wytwórnię. Przy następnej dostawie tej samej partii surowca prawo to plantatorowi nie służy.

§ 9. 1. Nasiona tytoniowe, wyprodukowane na podstawie umowy na cele siewne, przyjmuje się na stacjach wykupu tytoniu tylko ilościowo bez udziału organów szacunkowych. Przyjęte nasiona odsyła się do stacji oceny nasion przemysłu tytoniowego, gdzie następuje ocena ich wartości użytkowej.

2. Obliczenie należności za nasiona tytoniu i ich wypłata następuje po ocenie wartości nasion na stacji oceny nasion, najpóźniej jednak do końca czerwca roku następnego.

§ 10. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Ministra Przemysłu Rolnego i Spożywczego z dnia 17 czerwca 1955 r. w sprawie zasad i trybu oszacowania tytoniu odstępowanego przez plantatorów (Monitor Polski Nr 69, poz. 878),
- 2) zarządzenie Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dnia 24 września 1959 r. w sprawie wzoru umowy o uprawę i dostawę tytoniu (Monitor Polski z 1960 r. Nr 6, poz. 30 oraz z 1963 r. Nr 19, poz. 106 i Nr 38, poz. 191).

§ 11. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Przemysłu Spożywczego i Skupu: F. Piśula

Załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dnia 5 września 1963 r. (poz. 343).

WZÓR UMOWY O WYPRODUKOWANIE I DOSTAWĘ TYTONIU

Dnia . . . . . 196 . . r. pomiędzy
Ob. . . . .
zam. w . . . . . gromada . . . . .
pocztą . . . . . powiat . . . . .
prowadzącym gospodarstwo rolne o ogólnym obszarze
. . . . . ha, w tym gruntów ornych . . . . . ha, zwanym
w dalszej treści umowy „Plantatorem”, a Wytwórnią Tytoniu
Przemysłowego (Zakładami Przemysłu Tytoniowego w Kra-
kowie), zwaną w dalszej treści umowy „Wytwórnią”, w imie-
niu i na rzecz której działają Ob. Ob. . . . .
zawarta została umowa treści następującej:

§ 1. Plantator zobowiązuje się wyprodukować na po-
wierzchni . . . . . m² tytoni odmiany . . . . .
i cały plon uzyskany dostarczyć na własny koszt i ryzyko
do dnia 31 marca 196 . . r. w terminach wyznaczonych przez
Wytwórnę do stacji wykupu tytoniu w . . . . .
O terminie dostawy liści tytoniowych Wytwórnia zawiadomi
Plantatora na 14 dni przed dniem dostawy.

§ 2. Wytwórnia zobowiązuje się:

- 1) do zaopatrzenia Plantatora bezpłatnie w odkażone nasio-
na tytoniu odpowiedniej odmiany w ilości potrzebnej do
obsadzenia zakontraktowanej powierzchni.

- 2) odebrać wyprodukowany przez Plantatora całkowity plon
liści tytoniu,
- 3) zapłacić za dostarczone zgodnie z warunkami umowy li-
ście tytoniu należność obliczoną według cen ustalonych
w obowiązującej taryfie.

§ 3. Integralną część niniejszej umowy stanowią szcze-
gółowe warunki ustalone w załączniku nr 2 do zarządzenia
Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dnia 5 września
1963 r. w sprawie wzoru umowy o wyprodukowanie i dosta-
wę tytoniu oraz zasad i trybu oszacowania tytoniu odstępo-
wanego przez plantatorów (Monitor Polski Nr 68, poz. 343).

§ 4. Przepisy zarządzenia Ministra Przemysłu Spożyw-
czego i Skupu wymienionego w § 3 oraz załączników do te-
go zarządzenia są znane Plantatorowi i będą ściśle przestrze-
gane zarówno przez Plantatora, jak i przez Wytwórnę.

§ 5. Umowę zawarto w jednym egzemplarzu, który za-
trzymuje Plantator; Wytwórnia otrzymuje podpisane przez
obie strony potwierdzenie zawarcia umowy.

(podpis Plantatora)

(pieczęć Wytwórni i podpisy
osób upoważnionych)

Załącznik nr 2 do zarządzenia Mini-
stra Przemysłu Spożywczego i Skupu
z dnia 5 września 1963 r. (poz. 343).

SZCZEGÓLWE WARUNKI UMOWY O WYPRODUKOWANIE I DOSTAWĘ TYTONIU

§ 1. Plantator zobowiązuje się wyprodukować potrzebną
ilość rozsady przez założenie rozsadnika obejmującego co
najmniej 30 okien na 1 ha plantacji tytoni papierosowych
jasnych i 20 okien na 1 ha plantacji tytoni ciężkich, machorki
i tytoni cygarowych.

2. Plantator zobowiązuje się wyhodowaną lub nabytą
rozsadę wysadzić w pole, a plantację tytoniu pielęgnować
troskliwie, ściśle według wskazówek wytwórni tytoniu prze-
mysłowego (zakładów przemysłu tytoniowego), nazywanych
w dalszej treści umowy „Wytwórnia”.

3. Plantator zobowiązuje się zniszczyć rozsadę tytoniu
pozostałą w rozsadnikach w terminie podanym przez wy-
twórnę.

4. Plantator może powiększyć plantację tytoniu ponad
powierzchnię zakontraktowaną, lecz musi o tym zawiadomić
wytwórnę.

5. Plantator zobowiązuje się oznaczyć plantację tytoniu
w widocznym miejscu tabliczką zawierającą imię i nazwisko
plantatora, numer umowy oraz odmianę tytoniu.

6. W razie zniszczenia lub uszkodzenia plantacji przez
wiosenne przymrozki albo inne klęski żywiołowe plantator
zobowiązuje się na własny koszt w porozumieniu z wytwór-
nią ponownie obsadzić zniszczoną plantację.

7. Plony tytoniu są ubezpieczone na koszt plantatora od
skutków gradobicia w Państwowym Zakładzie Ubezpieczeń
(PZU) na ogólnych warunkach ubezpieczenia kontraktowanej
produkcji roślinnej, zatwierdzonych decyzją Ministra Finan-
sów z dnia 6 czerwca 1958 r. nr R.M.U./129/58 ze zmiana-
mi zatwierdzonymi decyzją z dnia 21 listopada 1960 r.
nr R.M.U./258/60.

Umowa o wyprodukowanie i dostawę tytoniu stanowi
dowód ubezpieczenia i zastępuje polisę.

Oplata za ubezpieczenie plonów tytoniu od skutków gra-
dobicia w wysokości 8% od podstawowej wartości wykupio-
nych liści tytoniu (bez uwzględnienia premii za wczesną
lub późniejszą dostawę i potrąceń) zostanie pobrana przy wy-
płacie należności za wykupiony surowiec tytoniowy lub przy
wypłacie odszkodowania przez PZU. Ponadto zgodnie z decyzją
Ministra Finansów z dnia 5 lutego 1963 r. nr B.P.R.M.U./85/63
w okresie trzech lat, to jest od 1963 r. do 1965 r., PZU będzie
ponosił odpowiedzialność za szkody spowodowane przez po-
wódź w kontraktowanych plonach tytoniu bez pobierania
opłat.

O szkodzie wynikłej w ubezpieczonych plonach tytoniu
plantator jest obowiązany zawiadomić właściwy inspektorat
PZU — najpóźniej w ciągu 4 dni od daty powstania szkody.

W ciągu 14 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szko-
dzie PZU dokona oględzin plantacji.

Powyższe przepisy o ubezpieczeniu plonów tytoniu nie
odnoszą się do państwowych gospodarstw rolnych.

8. Plantatorzy, którzy po raz pierwszy przystępują do
uprawy tytoniu, zostaną zaopatrzeni w instrukcję o uprawie
tytoniu, zatwierdzoną przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gle-
boznawstwa.

9. Plantator obowiązany jest do prowadzenia walki z cho-
robami i szkodnikami tytoniu w myśl obowiązujących prze-
pisów i instrukcji o ochronie tytoniu. Wytwórnia ze swej
strony zorganizuje tę akcję i ułatwi plantatorowi w miarę
możliwości nabycie sprzętu i środków ochrony roślin.

W razie powstania okoliczności powodujących:

- a) uszkodzenie plantacji,
- b) zmniejszenie plonu,
- c) obniżenie jego wartości

— plantator zobowiązuje się o tym niezwłocznie zawiadomić.

wytwórnę. W razie powstania okoliczności powodujących konieczność częściowego lub całkowitego zaorania plantacji plantator jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym wytwórnę, która w ciągu 10 dni od daty zawiadomienia, w porozumieniu ze Związkiem Plantatorów Tytoniu i organem do spraw rolnictwa prezydium właściwej rady narodowej, uzgodni z plantatorem sprawę dalszego losu plantacji. Jeżeli komisyjna ocena nie nastąpi w oznaczonym wyżej terminie, plantator według swego uznania zadecyduje o dalszym prowadzeniu plantacji.

10. Plantator, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 28 marca 1961 r. w sprawie zwalczania mączniaka rzekomego tytoniu (Dz. U. Nr 19, poz. 97), zobowiązany jest zniszczyć łodygi i inne części rośliny tytoniowej nie podlegające dostawie. Czynności tych plantator powinien dokonać najpóźniej do dnia 30 listopada roku uprawy.

§ 2. Przedstawicielom wytwórnii przysługuje prawo wstępu na teren plantacji, sprawdzenia ich stanu, dokonywania pomiarów, pobierania prób oraz kontrolowania sposobów suszenia i przechowywania liści tytoniowych.

§ 3. 1. Plantator zobowiązuje się używać do siewu tylko nasion dostarczonych przez wytwórnę. Nasiona te mogą być użyte jedynie do wyhodowania rozsady na zakontraktowaną plantację. Odstępowanie nasion osobom trzecim lub ich użycie na inne cele jest niedozwolone.

2. Do obsadzenia zakontraktowanej plantacji plantator może użyć tylko rozsady wyhodowanej z nasion odkażonych, dostarczonych przez wytwórnę.

3. Wytwórnia w miarę możliwości ułatwi plantatorowi nabycie potrzebnych ilości nawozów pomocniczych oraz materiałów niezbędnych do uprawy, zbioru i suszenia liści tytoniowych.

§ 4. 1. Plantator zobowiązuje się dokonać zbioru i suszenia liści tytoniowych w terminie i w sposób podany przez wytwórnę oraz posortować przed wykupem liście tytoniowe, zgodnie z obowiązującą taryfą.

2. Życzenia plantatora co do terminów dostaw i ich wielkości będą w miarę możliwości przez wytwórnę uwzględniane.

§ 5. 1. Za dostarczone liście plantatorowi będzie wypłaconą należność w ciągu 14 dni od dostawy według cen ustalonych w obowiązującej taryfie.

2. Na poczet należności za tytoń plantator może otrzymać pożyczki kontraktacyjne. Wysokość pożyczek i terminy ich wypłaty uzależnione będą od stopnia poczynionych przez plantatora przygotowań do uprawy tytoniu, stanu plantacji oraz przewidywanych zbiorów.

Pożyczki mogą być udzielane:

- a) pierwsza po podpisaniu umowy w wysokości do 5.000 zł na 1 ha zakontraktowanej plantacji; pożyczka ta jest przeznaczona na: uzupełnienie i remont sprzętu inżynierskiego oraz zakup nawozów pomocniczych,
- b) druga, po stwierdzeniu przez wytwórnę obsadzenia plantacji oraz po ustaleniu, że stan plantacji rokuje co najmniej średni planowany dla danego okręgu zbiór liści tytoniowych, w takiej wysokości, ażeby suma obu wypłaconych pożyczek nie przekraczała 10.000 zł na 1 ha obsadzonej plantacji. Pożyczka ta jest przeznaczona na zakup materiałów związanych z suszeniem tytoniu.

Plantatorzy indywidualni pobierają pożyczkę w spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowej, a spółdzielnie produkcyjne w Banku Rolnym. Odsetki od pobranych pożyczek w wysokości 3% w stosunku rocznym opłaca pożyczkobiorca.

3. Niezależnie od pożyczek kontraktacyjnych indywidualni plantatorzy mogą otrzymać indywidualnie w spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowej, a spółdzielnie produkcyjne w Banku Rolnym następujące pożyczki:

- a) na zakup materiałów budowlanych niezbędnych do remontów suszarni tytoniu — do 4.000 zł; pożyczka ta jest spłacana przy odbiorze należności za dostarczony tytoń,
- b) na zakup materiałów budowlanych i pokrycie kosztów robocizny niezbędnej przy budowie nowej suszarni tytoniowej — w wysokości do 10.000 zł. Pożyczka ta jest spłacana w 3 latach w okresie najbliższych lat od daty pobrania przy odbiorze przez plantatora należności za dostarczony surowiec tytoniowy lub w razie zaprzestania uprawy tytoniu z należności za dostawę innych artykułów rolnych. Ustawowe odsetki od wymienionych pożyczek opłaca pożyczkobiorca.

4. Przy wypłacie należności za dostarczony surowiec tytoniowy będą plantatorowi potrącone:

- a) składki ubezpieczeniowe na rzecz PZU (§ 1 ust. 7),
- b) ewentualne kary umowne (§ 6),
- c) należności wytwórnii,
- d) opłata plantatorska (§ 9),
- e) wypłacone pożyczki kontraktacyjne (§ 5 ust. 2 lit. a, b),
- f) pożyczki lub raty pożyczek, udzielonych plantatorowi na remont lub budowę suszarni (§ 5 ust. 3 lit. a, b).

§ 6. 1. Plantatorowi nie wolno odstępować wyprodukowanego tytoniu osobom trzecim ani też używać go do własnych celów.

2. Jeżeli plantator samowolnie odstąpi od uprawy tytoniu, wytwórnia ma prawo żądać od niego odszkodowania w wysokości 25% wartości nie dostarczonego zbioru liści tytoniowych. Odszkodowanie to oblicza się biorąc za podstawę zakontraktowaną powierzchnię oraz przeciętny plon i średnią cenę tytoniu uzyskaną przez plantatorów w roku poprzednim dla danej odmiany. W razie nieuzasadnionego zmniejszenia powierzchni plantacji wytwórnia ma prawo żądać zapłaty kary umownej w wysokości 25% wartości nie dostarczonego surowca. Karę tę oblicza się od brakującej powierzchni w aneglogiczny sposób jak przy zaniechaniu uprawy bez uzasadnionej przyczyny.

3. W razie nieodebrania tytoniu przez wytwórnę w wyznaczonym terminie, bez uprzedniego zawiadomienia zainteresowanego plantatora o odwołaniu wykupu, wytwórnia zwróci plantatorowi koszty dowozu surowca według obowiązującej taryfy Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz zapłaci plantatorowi 50 zł tytułem wynagrodzenia za stracony dzień pracy.

§ 7. Wypłata plantatorowi należności za liście tytoniowe następuje za pośrednictwem kas spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych, właściwych dla miejsca zamieszkania plantatora.

§ 8. Jeżeli plantator nie dostarczy tytoniu lub gdy wartość dostarczonego tytoniu nie wystarczy na pokrycie pobranych przez niego pożyczek związanych z uprawą tytoniu, plantator zobowiązany jest w ciągu 14 dni od daty wezwania zwrócić wytwórnii bądź spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowej lub Bankowi Rolnemu wszelkie należności wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wezwania, niezależnie od przyczyn niewykonania umowy.

§ 9. Opłata plantatorska wynosi 0,5% wartości dostarczonych liści tytoniowych.

§ 10. Siła wyższa zwalnia plantatora albo wytwórnę od wykonania umowy o wyprodukowanie i dostawę tytoniu jedynie w granicach jej działania, lecz nie zwalnia plantatora od zwrotu pobranych pożyczek i innych należności wytwórnii, spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowej lub Banku Rolnego.